

VM – valtiovarainministeriö jaosto 10

Valtioneuvoston kirjelmäluonnos eduskunnalle

KOMISSION ASETUSEHDOTUS KESKUSVASTAPUOLTEN ELVYTYS- JA KRIISINRATKAISUKEHYKSESTÄ

Keskusvastapuolen omistajille ensisijainen vastuu, osapuolten vastuun oltava rajattu

- FK kannattaa keskusvastapuolille räätälöityä sääntelyä elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä
- FK tukee pääpiirteittäin Valtioneuvoston kantaa asetusehdotuksesta
- Omistajilla oltava ensisijainen vastuu keskusvastapuolen tappioiden kattamisessa

FK kannattaa asetusehdotuksen tavoitetta ylläpitää rahoitusmarkkinoiden vakautta ja ehkäistä markkinahäiriöiden syntymistä. Keskusvastapuolilla on hyvin keskeinen asema arvopaperimarkkinoilla ja FK kannattaa niille räätälöityä sääntelyä. Jotta komission tavoitteet täyttyisivät mahdollisimman hyvin, ehdotuksessa on FK:n mielestä tarkennettava keskusvastapuolen omistajien vastuuta.

1 Keskusvastapuolen omistajilla ensisijainen vastuu

FK tukee Valtioneuvoston näkemystä siitä, että keskusvastapuolten omistajat kattavat tappiot silloin, kun keskusvastapuolen kaatuminen johtuu sen omasta toiminnasta tai laiminlyönneistä. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi strategiset sijoitustappiot, johdon tekemät päätökset, kyberhyökkäys tai petos. Muiden markkinatoimijoiden tulee osallistua tappioiden kattamiseen vain sellaisessa tilanteessa, kun keskusvastapuolen kaatuminen on seurausta määritysosapuolen maksukyvyttömyydestä.

Keskusvastapuolen kaatuminen voi johtua joko määritysosapuolen kaatumisesta tai muista syistä. FK:n mielestä nämä syyt tulee erotella asetusehdotuksessa tarkemmin ja määrittää, miten eri syistä johtuvan keskusvastapuolen kaatumisen tappiot allokoidaan. Syyt on eroteltava kahteen kategoriaan, joista toinen sisältää keskusvastapuolen määritysosapuolen maksukyvyttömyydestä johtuvat keskusvastapuolen tappiot ja toinen muut syyt keskusvastapuolen tappioille. Silloin, kun tappiot eivät johdu maksukyvyttömyydestä, vaan jostain muusta syystä, määritysosapuolten tai muiden markkinatoimijoiden ei tule kattaa mitään osaa tappioista vaan keskusvastapuolen osakkeenomistajien tulee olla täysimääräisesti vastuussa tappioista.

2 Määritysosapuolten vastuun oltava rajattu

FK kannattaa Valtioneuvoston näkemystä siitä, että määritysosapuolten lisämaksuvelvollisuus tulee rajata niihin tilanteisiin, milloin keskusvastapuolen taloudelliset ongelmat aiheutuvat keskusvastapuolen määritysosapuolen ongelmista. FK tukee myös Valtioneuvoston kantaa siitä, että asetusehdotuksen tulisi vielä

täsmentää lisämaksuvelvollisuuden rajausta sekä tappioiden jakamismallia. Tappioiden hallitsemattomasti toteutettu siirtäminen osapuolille lisää tartuntariskiä ja vaarana on useiden keskeisten toimijoiden kaatuminen. Tämän vuoksi on tärkeää, että osapuolten katettavaksi määrättävien kulujen tulee olla ennalta määriteltä.

Ehdotus sisältää käytännön riskejä, jos kriisinratkaisua ohjaava viranomainen päättää laskea uudestaan tai jopa katkaista maksukyvyllisten määritysosapuolten voimassa olevat sopimukset. Tämä voi johtaa siihen, että osapuolen on talletettava lisää vakuuksia ja on mahdollista, että määritysosapuoli turvautuu riskisempiin bilateraalsiin sopimuksiin, jotka kasvattavat luottoriskiä. Tämä voi lopulta johtaa ehdotuksen tavoitteiden vastaiseen sykliin, jonka vuoksi toimijoiden maksuvaikeudet lisääntyvät ja tartuntariski kasvaa. Erityisesti tästä syystä on tärkeää, että toimijoiden vastuu on rajattu. Vastuun on myös oltava suhteellinen, eli suoraan verrannollinen maksukyvyttömyysrahastoon tehtyihin maksuihin, kuten asetusehdotuksessa on esitetty.

3 Brexit ja kolmansien maiden sääntely

FK toteaa lopuksi, että kolmansien maiden keskusvastapuolilla on Brexitin jälkeen yhä suurempi rooli pohjoismaissa ja täten niiden kriisinhallinnalla on suuri merkitys myös suomalaisille toimijoille. Tämän vuoksi kansainvälisellä tasolla olisi tärkeää huolehtia kolmansissa maissa sijaitsevien keskusvastapuolten kriisinratkaisun toteutumisesta.

FK kannattaa Valtioneuvoston näkemystä siitä, että tarpeettomia keskusvastapuolten kriisinratkaisuviranomaisia ei tule perustaa, vaan niitä tulisi olla vain jäsenvaltioissa, joihin on perustettu keskusvastapuolia. Tämän lisäksi FK kannattaa asetusehdotuksessa määriteltäviä viranomaisvaltuuksia puuttua tilanteisiin, joissa keskusvastapuoli on vaikeuksissa.

Muina huomioina FK haluaa nostaa esiin keskusvastapuolten elvyttämissuunnitelmat (recovery plans). Niillä on suuri vaikutus myös määritysosapuoliin ja tästä syystä määritysosapuolilla tulee olla mahdollisuus osallistua suunnitelmien tekoon tai niitä on vähintään konsultoitava ennen suunnitelman vahvistamista.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Lea Mäntyniemi

Johtaja